

Lejligheder, der blev opført senere. At der nu sker en lille Ændring i dette Forhold, er en anden Sag.

Den ærede Ordfører for det radikale Venstre (Aubeck) begyndte sin Tale med at sige, at han kunde ikke ane, at vi saa hurtigt vilde komme til at beskæftige os med denne Sag igen. Det forbyr mig noget, for den højtærede Indenrigsminister bebudede jo i Sommersamlingen, at han netop i indeværende Rigsdagssamling vilde forelægge et Lovforslag om Boligforholdene, og jeg havde egentlig ventet, at det var blevet forelagt tidligere paa Samlingen, end det skete; det forbyr mig noget, at det ventede saa længe. Det ærede Medlem oplæste derefter et Afsnit af Venstres Folketingsbetænkning og søgte derudfra at bevise, at der var en Modsætning mellem Venstres Udtalelser der og de foreliggende Oplysninger. Denne Opfattelse beror paa, at det ærede Medlem sammenblander to forskellige Ting. De Oplysninger, der foreligger fra en Række Byer, bl. a. de Byer, som det ærede Medlem nævnte, er Svar paa bestemte Spørgsmaal, og de vedrører de Byer, hvor man har ophævet Huslejerestriktionerne, medens de Bemærkninger i Venstres Betænkning, som det ærede Medlem sigtede til, har Henblik ikke blot paa disse Byer, men paa den gradvise Afvikling af Huslejelovgivningen, som Venstres Indenrigsminister stod som Repræsentant for, og som gav sig Udtryk i den Huslejelovgivning, vi for to Aar siden fik vedtaget, og som var tænkt at skulle gælde indtil 1. Maj i Aar for Provinsens Vedkommende og indtil 1. Maj næste Aar for Københavns Vedkommende. Det var den Gang en Forudsætning fra alle Sider, at naar denne Lov udløb, skulde vi være færdige med Huslejelovgivningen her i Landet — det blev udtalt fra alle Sider. Det er denne gradvise Afvikling, der har givet Anledning til, at der omkring i de danske Provinsbyer i hvert Fald er bygget mere, end der vilde være bygget, hvis man havde haft den Opfattelse, at vi vedvarende skulde opretholde den ekstraordinære Huslejelovgivning.

Med Hensyn til det Spørgsmaal, som den ærede Ordfører for det radikale Venstre berørte, og som ogsaa blev berørt af den højtærede Socialminister, Spørgsmaalet om, hvorvidt det nu var rigtigt, hvad jeg har

hævded, at der er mange Lejligheder ledige, men de tilbageholdes i Salgsøjemed, er der gjort den Indvending, at Besvarelserne synes ikke at tyde herpaa. Men dertil vil jeg dog gerne sige, at selvfølgelig kan Besvarelserne ikke indeholde Oplysninger om dette Spørgsmaal, thi i de aller fleste Tilfælde vil den rent formelle Side af Sagen være i Orden. Den paagældende Lejlighed synes at være udlejet, synes at være beboet — det skal den jo være, ellers kan Kommunalbestyrelsen befale, at den skal udlejes —, og ingen Kommunalbestyrelse kan paastaa, at den ikke er udlejet; men vi ved jo meget vel, under hvilke Former den er udlejet. Dette kan ikke statistisk opgøres. Statistik er i det hele taget — det ved den højtærede Socialminister sikkert ogsaa — noget, som man ikke kan bygge alt for sikkert paa. Tallene, saaledes som de beregnes i Departementet, er sikkert rigtige, men hvis det Grundlag, hvorpaa Statistikken hviler, er forkert, bliver ogsaa Resultatet derefter.

Den højtærede Minister gjorde den Betragtning gældende, at det var Bolignøden, der var den dybeste Aarsag til Stavnsbaandsbestemmelsen. Ja, selvfølgelig er Bolignøden Motiveringen for, at man oprettholder Stavnsbaandsbestemmelsen, men naar man indenfor en Kommune kan afgøre, at der maa komme en til, som er født i eller i alt Fald har boet en vis Tid i Kommunen, til Trods for at den paagældende, der saaledes lejer en Lejlighed, maaske lige saa godt — hvis der er Tale om en Pensionist eller en anden, som ikke har nogen Virksomhed — kunde bo i en anden By, medens man udelukker en Mand, der kan bevise, at han kunde faa Beskæftigelse i den By, hvortil han ikke maa komme, saa synes jeg ikke, man med Rette kan sige, at Bolignøden i og for sig er den dybere Aarsag. Men det Spørgsmaal, der bliver tilbage, er jo: Hvordan afskaffer man bedst Bolignøden, og derom mener vi fra vor Side, at Boligmangelen afskaffer man bedst ved at ophæve Restriktionerne og give Frihed. Naar vi ønsker Frihed, er det ikke af Hensyn til visse Klasser i Befolkningen, aldeles ikke, ikke af Hensyn til Grundejerne, ikke af Hensyn til dem, der har Kapital, men det er udelukkende, fordi vi mener, at det er Vejen til det Maal, der skal naas, at man ad den Vej hurtigst og sikrest skaffer det